

Gerostomatologia

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	¹ Katedra i Zakład Protetyki Stomatologicznej, ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel. 22 116 64 70 e mail: katedraprotetyki@wum.edu.pl ² Zakład Stomatologii Zintegrowanej ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel. 22 116 64 19

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	e mail: stom.zintegrowana@wum.edu.pl ³Zakład Chirurgii Stomatologicznej ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel. 22 116 64 41 e mail: zcs@wum.edu.pl ⁴Zakład Chorób Błony Śluzowej I Przyzębia ul. Stanisława Binieckiego 6, 02-097 Warszawa, tel. 22 116 64 31 e-mail: sluzowki@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	¹Prof. dr hab. n. med. Jolanta Kostrzewa- Janicka ²Dr hab. n. med. Izabela Strużycka ³Prof. dr hab. n. med. Andrzej Wojtowicz ⁴Dr hab. n. med. Jan Kowalski
Koordynator przedmiotu	¹Dr hab. n. med. Dominika Gawlak dominika.gawlak@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	¹Dr hab. n. med. Dominika Gawlak dominika.gawlak@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	¹Zespół Katedry Protetyki Stomatologicznej Dr hab. n. med. Dariusz Rolski; dariusz.rolski@wum.edu.pl Dr n. med. Tomasz Godlewski; tomasz.godlewski@wum.edu.pl Dr n. med. Zbigniew Kucharski; zbigniew.kucharski@wum.edu.pl Dr n. med. Przemysław Szczyrek; przemyslaw.szczyrek@wum.edu.pl Dr n. med. Bożena Jedynak; bozena.jedynak@wum.edu.pl Dr n. med. Magdalena Golecka-Bąkowska; magdalena.golecka-bakowska@wum.edu.pl Dr n. med. Anna Kochanek-Leśniewska; anna.kochanek-lesniewska@wum.edu.pl Dr n. med. Elżbieta Wojtyńska; elzbieta.wojtynska@wum.edu.pl Dr n. med. Bohdan Bączkowski; bohdan.baczkowski@wum.edu.pl Dr n. med. Marta Jaworska-Zaremba; marta.zaremba@wum.edu.pl Dr n. med. Kamila Wróbel-Bednarz; kamila.wrobel-bednarz@wum.edu.pl Dr n. med. Krzysztof Majchrzak; krzysztof.majchrzak@wum.edu.pl Dr n. med. Monika Wojda; monika.wojda@wum.edu.pl Lek. dent. Marek Prątnicki; marek.pratnicki@wum.edu.pl Lek. dent. Konrad Juszczyzyn; konrad.juszczyzyn@wum.edu.pl Lek. Dent. Karolina Ambroziak; karolina.ambroziak@wum.edu.pl ²Zespół Zakładu Stomatologii Zintegrowanej: Dr hab. n. med. Izabela Strużycka; izabela.strozycka@wum.edu.pl Dr n. med. Agnieszka Bogusławska –Kapała; aboguslawska@wum.edu.pl Dr n. med. Katarzyna Brus Sawczuk; katarzyna.brus-sawczuk@wum.edu.pl Lek. stom. Michał Fidecki; michal.fidecki@wum.edu.pl Lek.dent. Agnieszka Banatkiewicz; agnieszka.banatkievicz@wum.edu.pl Lek.dent. Joanna Gordon – Piotrowska; joanna.gordon-piotrowska@wum.edu.pl ³Zespół Zakładu Chirurgii Stomatologicznej: Prof. dr hab. Andrzej Wojtowicz; andrzej.wojtowicz@wum.edu.pl Dr n. med. Wojciech Popowski; wojciech.popowski@wum.edu.pl Dr n. med. Krzysztof Kukula; krzysztof.kukula@wum.edu.pl Dr n. med. Dorota Szubińska – Lelonkiewicz; dorota.szubinska-lelonkiewicz@wum.edu.pl Lek. dent. Barbara Chruściel; barbara.chrusciel@wum.edu.pl Lek. dent. Adam Jakimiak; adam.jakimiak@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Oszwałdowski; michal.oszwaldowski@wum.edu.pl Lek. dent. Anastazja Janik; anastazja.janik@wum.edu.pl Lek. dent. Agnieszka Adamska; agnieszka.adamska@wum.edu.pl Lek. dent. Rafał Wojda; rafal.wojda@wum.edu.pl

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

	Dr n.med. Marcin Adamiec; marcin.adamiec@wum.edu.pl Dr n. med. Klaudia Maśłowska; klaudia.masłowska@wum.edu.pl Lek. dent. Magdalena Sławińska; magdalena.slawinska@wum.edu.pl Lek. dent. Michał Makuch; michal.makuch@wum.edu.pl Lek. dent. Klaudia Podlińska; klaudia.podlinska@wum.edu.pl Lek. dent. Piotr Siniarski; piotr.siniarski@wum.edu.pl Lek. dent. Fryderyk Zieliński; fryderyk.zielinski@wum.edu.pl Lek. dent. Bartłomiej Woryński; bartlomiej.worynski@wum.edu.pl Lek. dent. Jakub Kołodziejek; jakub.kolodziejek@wum.edu.pl Lek. dent. Jan Kalina; jan.kalina@wum.edu.pl ⁴Zespół Zakładu Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia dr hab. n. med. Jan Kowalski; kowalski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Maciej Czerniuk; maciej.czerniuk@wum.edu.pl prof. dr hab. Renata Górską; rgorska@wum.edu.pl dr hab. n. med. Bartłomiej Górski; bartlomiej.gorski@wum.edu.pl dr hab. n. med. Małgorzata Nędzi-Góra; mnedzi@wum.edu.pl dr n. med. Monika Borakowska-Siennicka; mborakowska@wum.edu.pl dr n. med. Katarzyna Charazińska-Carewicz; kcharazinska@wum.edu.pl dr n. med. Andrzej Miskiewicz; andrzej.miskiewicz@wum.edu.pl dr n. med. Maciej Nowak; maciej.nowak@wum.edu.pl dr n. med. Małgorzata Wyszyńska-Pomian; mwyszynska@wum.edu.pl dr n. med. Maciej Zaremba; maciej.zaremba@wum.edu.pl dr n. med. Daniel Poszytek; daniel.poszytek@wum.edu.pl lek. dent. Emilia Milczarek; emilia.milczarek@wum.edu.pl lek. dent. Alicja Lisiakiewicz; alicja.lisiakiewicz@wum.edu.pl lek. dent. Weronika Miazga-Rychlik; wmiazga@wum.edu.pl

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	V rok; IX i X semestr	Liczba punktów ECTS	3
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)		2	0,08
ćwiczenia (C)		43	1,7
e-learning (e-L)			
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			

Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30,5	1,22

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabycie wiedzy dotyczącej planowania i przygotowania do leczenia zachowawczego, chirurgicznego i protetycznego z uwzględnieniem zmian układu stomatognatycznego związanych z wiekiem pacjenta. Opanowanie wiedzy z zakresu zmian fizjologicznych zachodzących z wiekiem w przyzębiu i błonie śluzowej jamy ustnej.
C2	Nabycie wiedzy dotyczącej rodzajów uzupełnień protetycznych, wskazań i przeciwwskazań do ich zastosowania oraz procedur klinicznych i laboratoryjnych w wykonawstwie tych uzupełnień. Opanowanie umiejętności diagnostyki zmian fizjologicznych zachodzących z wiekiem w przyzębiu i błonie śluzowej jamy ustnej jak również umiejętności różnicowania tych zmian z procesami patologicznymi wymagającymi leczenia.
C3	Nabycie umiejętności postępowania klinicznego w rehabilitacji protetycznej pacjentów w starszym wieku, z uwzględnieniem zmian starczych i schorzeń ogólnoustrojowych charakterystycznych dla tej grupy wiekowej. Opanowanie umiejętności leczenia chorób błony śluzowej i przyzębia u pacjentów w podeszłym wieku.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ (dotyczy kierunków regulowanych ujętych w Rozporządzeniu Ministra NiSW z 26 lipca 2019; pozostałych kierunków nie dotyczy)

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

C.W30.	mechanizmy prowadzące do patologii narządowych i ustrojowych, w tym chorób infekcyjnych, inwazyjnych, autoimmunologicznych, z niedoboru odporności, metabolicznych i genetycznych;
C.W31.	wpływ na organizm pacjenta czynników fizycznych, chemicznych i biologicznych oraz awitaminoz i stresu;
C.W32.	podstawowe procedury kliniczne profilaktyki periodontologicznej;
F.W1.	normy zgryzowe na różnych etapach rozwoju osobniczego i odchylenia od norm;
F.W2.	zasady postępowania profilaktyczno-leczniczego w chorobach narządu żucia w różnym okresie rozwoju;
F.W3.	florę wirusową, bakteryjną i grzybiczą jamy ustnej i jej znaczenie;
F.W4.	objawy, przebieg i sposoby postępowania w określonych jednostkach chorobowych jamy ustnej, głowy i szyi, z uwzględnieniem grup wiekowych;
F.W9.	diagnostykę i sposoby leczenia przyzębia oraz chorób błony śluzowej jamy ustnej;
F.W10.	wskazania i przeciwwskazania do leczenia z wykorzystaniem wszczepów stomatologicznych;
F.W11.	wskazania i przeciwwskazania do wykonania zabiegów w zakresie stomatologii estetycznej;
F.W12.	przyczyny powikłań chorób układu stomatognatycznego i zasady postępowania w przypadku takich powikłań;

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

F.W14.	metody rehabilitacji narządu żucia;
F.W15.	metody terapeutyczne ograniczania i znoszenia bólu oraz ograniczania lęku i stresu;
F.W19.	patomechanizm oddziaływania chorób jamy ustnej na ogólny stan zdrowia;
F.W20.	patomechanizm oddziaływania chorób ogólnych lub stosowanych terapii na jamę ustną;
F.W21.	profilaktykę chorób jamy ustnej;
F.W23.	specyfikę opieki stomatologicznej nad pacjentem obciążonym chorobą ogólną i zasady współpracy z lekarzem prowadzącym chorobę podstawową.

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U15.	planować podstawowe etapy opieki profilaktycznej u pacjentów z obszaru potrzeb periodontologicznych;
E.U16.	rozpoznawać dermatozy i kolagenozy przebiegające z objawami w obrębie błony śluzowej jamy ustnej;
E.U17.	rozpoznawać choroby związane z nałogiem palenia tytoniu, alkoholizmem i innymi uzależnieniami;
E.U18.	diagnozować choroby przebiegające z powiększeniem węzłów chłonnych szyi i okolicy podżuchwowej oraz choroby zakaźne, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w obrębie jamy ustnej;
F.U1.	przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem lub jego rodziną;
F.U2.	Przeprowadzać stomatologiczne badanie fizykalne pacjenta;
F.U3.	wyjaśniać pacjentowi istotę jego dolegliwości, ustalać sposób leczenia potwierdzony świadomą zgodą pacjenta oraz rokowanie;
F.U4.	przekazać pacjentowi lub jego rodzinie informacje o niekorzystnym rokowaniu;
F.U6.	interpretować wyniki badań dodatkowych i konsultacji;
F.U7.	ustalać wskazania i przeciwwskazania do wykonania określonego zabiegu stomatologicznego;
F.U9.	postępować w przypadku wystąpienia powikłań ogólnych i miejscowych podczas zabiegów stomatologicznych i po zabiegach stomatologicznych;
F.U10.	przepisywać leki z uwzględnieniem ich interakcji i działań ubocznych;
F.U11.	prowadzić bieżącą dokumentację pacjenta, wypisywać skierowania na badania lub leczenie specjalistyczne stomatologiczne i ogólnomedyczne;
F.U15.	ustalać leczenie w chorobach tkanek układu stomatognatycznego;
F.U16.	stosować odpowiednie leki w czasie i po zabiegu stomatologicznym w celu zniesienia bólu i lęku;
F.U17.	diagnozować i leczyć w podstawowym zakresie choroby przyzębia;
F.U22.	przeprowadzać rehabilitację protetyczną w prostych przypadkach w zakresie postępowania klinicznego i laboratoryjnego.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ <i>(nieobowiązkowe)</i>	
Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
W1	
W2	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
U1	
U2	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	
K1	
K2	

6. ZAJĘCIA		
Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
Seminarium S1	Gerostomatologia w rehabilitacji protetycznej. Odmienności anatomiczne podłoża protetycznego związane z wiekiem. Charakterystyka uzupełnień protetycznych zalecanych w starszej grupie wiekowej.	C.W30., C.W31, F.W1., F.W2., F.W3., F.W4., F.W9., F.W10.
Seminarium S2	Współzależność protetyki stomatologicznej i innych dziedzin medycyny. Nauka nawiązywania kontaktu z osobami starszymi.	F.W11., F.W12., F.W14., F.W15., F.W19., F.W20., F.W23.
¹ Ćwiczenia C1-C15	Rehabilitacja protetyczna układu stomatognatycznego poprzez optymalny wybór uzupełnień protetycznych w określonych warunkach podłoża protetycznego ze szczególnym uwzględnieniem pacjentów starszych. Tematyka kolejnych ćwiczeń uzależniona od dostępności pacjentów. C1-C5 Planowanie rehabilitacji protetycznej u pacjentów w wieku podeszłym. C6-C10 Wykonawstwo uzupełnień ruchomych i stałych u pacjentów w wieku podeszłym. C11-C15 Opieka następową i profilaktyka utraty podłoża kostnego.	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U10., F.U11., F.U15., F.U16., F.U22.

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

² Ćwiczenia C1-C8	Stomatologia Zintegrowana Ćwiczenie 1, 2, 3 Diagnozowanie czynników ryzyka chorób jamy ustnej u pacjentów w wieku podeszłym. Planowanie leczenia u osób starszych. Ćwiczenie 4, 5, 6 Opieka stomatologiczna nad jamą ustną pacjenta w wieku podeszłym i obciążonym chorobą ogólną, Ćwiczenie 7, 8 Profilaktyka stomatologiczna chorób jamy ustnej u osób starszych.	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U15., F.U16.
³ Ćwiczenia C1-C10	Chirurgia stomatologiczna Ćwiczenie 1, 2, 3 Planowanie leczenia i przygotowanie pacjenta w podeszłym wieku do zabiegów z zakresu chirurgii stomatologicznej. Ćwiczenie 4, 5, 6 Wybór optymalnych metod leczenia w zależności od ogólnych obciążeń pacjenta. Ćwiczenie 7, 8, 9, 10 Poznanie wskazań i przeciwwskazań do wykonania zabiegów z zakresu chirurgii stomatologicznej u pacjentów w podeszłym wieku.	F.U1., F.U2., F.U3., F.U6., F.U7., F.U9., F.U11., F.U15., F.U16., F.U22.
⁴ Ćwiczenia C1-C10	Periodontologia i choroby błony śluzowej jamy ustnej. Ćwiczenie 1, 2, 3 Fizjologiczne zmiany zachodzące w przyzębiu związane z wiekiem pacjentów. Ćwiczenie 4, 5 Najczęściej występujące choroby przyzębia u pacjentów geriatrycznych. Ćwiczenie 6, 7 Najczęściej występujące choroby błony śluzowej u pacjentów geriatrycznych. Ćwiczenie 8, 9, 10 Zmiany na błonie śluzowej i w przyzębiu u pacjentów geriatrycznych, związane z przewlekłymi chorobami ogólnoustrojowymi i przyjmowanymi lekami.	C.W32., F.W21., C.U15., E.U16., E.U17., E.U18., F.U1., F.U2., F.U3., F.U4., F.U6., F.U7., F.U9., F.U10., F.U11., F.U15., F.U16., F.U17.

7. LITERATURA

¹Obowiązkowa

1. Protetyka stomatologiczna. Spiechowicz E. PZWL, Warszawa 2013, wyd.6.
2. Współczesna protetyka stomatologiczna. Majewski S. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2014.
3. Protezy szkieletowe. Budkiewicz A. PZWL Warszawa 1998
4. Vademecum materiałoznawstwa protetycznego. Pryliński M. Med. Tour Press International, Otwock 2020.
5. Diagnostyka układu ruchowego narządu żucia. Mierzwińska-Nastalska E. (red). Med. Tour Press International 2023.
6. Uzupełnienia ceramiczne. Postępowanie kliniczne i laboratoryjne. Mierzwińska-Nastalska E. (red). Med. Tour Press 2011
7. Protetyka Stomatologiczna dla techników dentystycznych. Mierzwińska-Nastalska E., Kochanek-Leśniewska A. (red) PZWL 2017.
8. Geroprotetyka. Kaczorowski R. Med.Tour Press 2010.
9. Grzybnice jamy ustnej. Spiechowicz E., Mierzwińska-Nastalska E. MTP, Warszawa 1998
10. Narząd żucia – diagnostyka i leczenie. Mierzwińska-Nastalska E., Kostrzewa-Janicka J., Gawor E. Oficyna Wydawnicza WUM, Warszawa 2010.

¹Uzupełniająca

1. Vademecum wykonywania protez stałych i ruchomych. Dejak B. Med. Tour Press International 2020
2. Leczenie dysfunkcji narządu żucia i zaburzeń zwarcia. Okeson J P. Wydawnictwo Czelej, Lublin 2018.
3. Zasady opracowania zębów pod protezy stałe metalowe i porcelanowe. Shillingburg H. Wydawnictwo Kwintesencja, Warszawa, 1999
4. Protetyka Stomatologiczna-czasopismo

²Obowiązkowa

1. Wybrane zagadnienia interdyscyplinarnego leczenia stomatologicznego. Część 1.Wydanie II uzupełnione. Strużycka I., Bogusławska-Kapała K. Zakład Stomatologii Zintegrowanej Oficyna wydawnicza WUM 2019
2. Interdyscyplinarne postępowanie w leczeniu stomatologicznym. red. I. Strużycka, A.Bogusławska-Kapała i K. Brus-Sawczuk 2022
3. Chory na nowotwór -opieka stomatologiczna. Red. A.Bogusławska Kapała, I.Strużycka, G.Basak. Warszawa 2022, PZWL
4. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Jańczuk Z., Kaczmarek U., Lipski M. Wyd. IV, PZWL, Warszawa 2014,
5. Stomatologia wieku podeszłego. Knychalska-Karwan Z. Wyd. Czelej, Lublin 2005 r.

² Uzupełniająca
1. Profilaktyka i leczenie stomatologiczne u osób z zaburzeniami i chorobami ustrojowymi. Buczkowska-Radlińska J., Lipski M. Wydawnictwo Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego, Szczecin 2011,   2. Diagnostyka i leczenie chorób błony śluzowej. Górskia R. Med. Tour Press Int., Warszawa, 2011,   3. Diagnostyka układu ruchowego narządu żucia. Mierzwińska – Nastalska E. Med. Tour Press International, Warszawa 2014.   4. Współczesna radiologia stomatologiczna. Różyło-Kalinowska I., Różyło TK. Wyd. Czelej, Lublin 2012.   5. Planowanie leczenia stomatologicznego. Bain CA., red. pol. Spiechowicz E., Wyd. Elsevier Urban & Partner, Wrocław 2006.
³Obowiązkowa
1. Chirurgia Szczękowo-Twarzowa. Kryst L. PZWL: Warszawa 1999, 2007.   2. Chirurgia Szczękowo-Twarzowa. Bartkowski S. AM Kraków 1996.   3. Podstawy Chirurgii Stomatologicznej. Dominiak M., Zapała J., Gedrange T. Wrocław 2013.   4. Współczesna farmakoterapia w schorzeniach chirurgicznych jamy ustnej. Kaczmarzyk T. Kraków 2006.
³Uzupełniająca
1. Geriatria. Wybrane zagadnienia. Galus K. Elsevier Urban & Partner: Wrocław 2007   2. Geriatric Dentistry. Fourth edition. Mohammad AR.2005
⁴Obowiązkowa
1. „Periodontologia. Podręcznik dla studentów i do LDEK” red. Renata Górskia, Edra Urban&Partner 2022   2. „Choroby błony śluzowej jamy ustnej. Podręcznik dla studentów i do LDEK” red. Renata Górskia, Edra Urban&Partner 2023
⁴Uzupełniająca

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W30., C.W31., C.W32., F.W1., F.W2., F.W3., F.W4., F.W9., F.W10., F.W11., F.W12., F.W14., F.W15., F.W19., F.W20., F.W21., F.W23.	Ocena aktywnego udziału w seminariach i przygotowania materiału do nich, poprzez obserwację zaangażowania studenta podczas zajęć.	Prawidłowe odpowiedzi podczas kolokwium ustnych pod kątem znajomości faktów, poziomu zrozumienia, umiejętności analizy, syntezy, rozwiązywania problemów; 60% oczekiwanych efektów
C.U15., E.U16., E.U17., E.U18., F.U1., F.U2., F.U3., F.U4., F.U6., F.U7., F.U9., F.U10., F.U11., F.U15., F.U16., F.U17., F.U22.	Bezpośrednia obserwacja studenta, ocena umiejętności raportowania przeprowadzonego badania podmiotowego i przedmiotowego, planowania leczenia i niezbędnych konsultacji, wykonywania podstawowych zabiegów prowadzących do rehabilitacji układu stomatognatycznego. Wykonanie procedur. Kolokwium ustne.	Prawidłowo przeprowadzone badanie podmiotowe i przedmiotowe pacjenta geriatrycznego, zaplanowanie leczenia i wykonanie zabiegu wraz z udzieleniem zaleceń dotyczących kolejnej wizyty.

9. INFORMACJE DODATKOWE

¹Opiekunem dydaktycznym studentów 5 roku jest dr n. med. Elżbieta Wojtyńska.

SKN przy Katedrze Protetyki Stomatologicznej prowadzi dr n. med. Kamila Wróbel-Bednarz.

W przypadku usprawiedliwionej nieobecności lub dopuszczalnych dwóch nieobecności nieusprawiedliwionych student ma możliwość ustalenia terminu i formy odrobienia zajęć, chyba, że ich liczba to uniemożliwia (decyzja Kierownika Jednostki).

Brak zaliczenia ćwiczeń będzie skutkowało niezaliczeniem przedmiotu.

²Studenckie Koło Naukowe przy Zakładzie Stomatologii Zintegrowanej, opiekun: dr n. med. Katarzyna Brus-Sawczuk,
<https://www.facebook.com/zintegrowanawum/>

Osoba odpowiedzialna za dydaktykę: dr n. med. Agnieszka Bogusławska-Kapała, aboguslawska@wum.edu.pl

⁴Opieka dydaktyczna studentów V roku: dr n. med. Monika Borakowska- Siennicka, mborakowska@wum.edu.pl

Zasady odrabiania zajęć należy ustalić z asystentem prowadzącym zajęcia.

Strona Zakładu: periodontologia.wum.edu.pl

Prosimy studentów o sprawdzanie informacji na stronie internetowej Zakładu lub na tablicy ogłoszeń w Zakładzie przed rozpoczęciem zajęć.

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich